

[Stinus.]

„ — er en naturlig konsekvens af de regelmæssige møder, der nu fire gange om året udfoldes mellem EF-landenes udenrigsministre. Også dette konsultative samarbejde er for så vidt uden begrænsning, som ethvert spørgsmål, der er opført på dagsordenen, kan optages til drøftelse.“

Som allerede antydet er det vor opfattelse, at disse rådslagninger kan give Danmark øgede indflydelsesmuligheder. Jeg tror, vi i øjeblikket er placeret så stærkt i FN, at vi kan gøre os håb om at påvirke de øvrige 8 i den retning, vi finder rigtig, men det forudsætter, at vi er parat til fuldt ud at indtage vor plads i dette samarbejde. Det forudsætter netop i år en FN-ambassadør og en delegation, som er parat til at påtage sig de formandsposter og dermed følgende arbejdsbyrder, der i en FN-sammenhæng følger af, at Danmark fra 1. juli beklæder formandsposten i EFs Ministerråd. Forudsætninger for, at vi skal få det rigtige ud af dette, er tillige øget FN-interesse og engagement både i befolkningen og i folketinget og større åbenhed om EF-samarbejdet på det udenrigspolitiske område.

Udenrigsministeren har i dag talt med en vis åbenhed om dette samarbejde, men jeg føler fortsat, at mange kun uklart fornemmer, hvad det udenrigspolitiske EF-samarbejde drejer sig om. Man er klar over, at der er konsultationer 4 gange om året, der er rådslagninger mellem EF-landenes FN-delegationer om praktisk talt alle spørgsmål, der er en afstemt optræden på de forberedende sikkerhedskonferencedrøftelser i Helsingfors, men alt sammen kun brudstykker af et mønster.

Stats- og regeringscheferne, som deltog i topmødet i Paris sidste år, var enige om, at udenrigsministrene inden den 30. juni i år skulle udarbejde en ny rapport om metoder, der kan tjene til at forbedre det politiske samarbejde, således som det var forudsat i Luxembourgrapporten. Jeg kan nu forstå, at der bliver tale om et supplement til denne.

Kan udenrigsministeren i dag, kun ca. 2 måneder før fristens udløb, løfte sløret for nogle af de overvejelser, man må have gjort sig med hensyn til de praktiske forbedringer? Hvordan forestiller man sig den videre

udvikling af samarbejdet? Hvordan vil man fra regeringens side sikre den fornødne åbenhed om denne udvikling? Hvordan vil man inddrage befolkningen og folketinget aktivt i denne proces?

Den åbenhed, jeg efterlyser i EF-samarbejdet, gælder også samarbejde af enhver art med Spanien, Portugal, Grækenland og Tyrkiet. De nuværende ni lande, med hvilke vi samarbejder inden for EF, og med hvilke vi har indledt et udenrigspolitisk samarbejde, er demokratiske. Det må anses for utænkeligt, at ikke-demokratiske lande skulle kunne optages i EF, men det er ikke kun et spørgsmål om medlemskab, det er i høj grad et spørgsmål om, hvilke lande de ni samarbejder med og hvordan.

Jeg kan forstå, at det er en dansk opfattelse, at udenrigsministermøderne primært et forum til drøftelse af europæiske problemer. Spanien, Portugal, Grækenland og Tyrkiet er europæiske problemer. De 3 af disse lande er en belastning for NATO, alle 4 er en belastning for Europa og det europæiske samarbejde. Og det er vigtigt, at vi — de ni — som demokratiske lande, når og hvor lejlighed gives, tager afstand fra ikke-demokratiske styreformer og regeringer, som tilsidesætter fundamentale menneskerettigheder, i FN, i NATO og inden for EF-samarbejdet hindrer ethvert skridt, handelspolitisk, økonomisk, udenrigspolitisk, der kan være en opmuntring til sådanne antidemokratiske kræfter.

Jeg har spændt ventet på, hvad udenrigsministeren kunne sige om de gensidige og balancerede styrkereduktioner. Det er sparsomt, hvad vi har hørt fra Wien, siden samtalerne herom begyndte for 2-3 måneder siden, og også efter udenrigsministerens redegørelse er mange spørgsmål ubesvarede. F. eks.: er der overhovedet nogen bevægelse i samtalerne? Er der overhovedet interesse for, at disse samtaler skal føre til et resultat? Når vi er interesserede i Wiensamtalerne, hænger det ikke mindst sammen med, at sikkerheds- og samarbejdskonferencen fra første færd af NATO-landene er blevet kædet sammen med en konference om gensidige og balancerede styrkereduktioner. Det må derfor være relevant at spørge, om sikkerheds- og samarbejdskonferencen i det hele taget gennemføres, uden at Wiensamtalerne viser nogen form for fremskridt. Dette